

۱- أَكْتُبْ آيَاتٍ أَوْ أَحَادِيثَ أَوْ أَبِيَاتًا أَوْ أَمْثَالًا أَوْ حِكْمًا حَوْلَ أَهْمَيَّةِ الرَّجَاءِ فِي الْحَيَاةِ.

» ياسخ «

۱) آیه قرآن: (وَ لَا يَأْسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَئِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ) یوسف: ۷۸

ترجمه: و از رحمت خدا نامید نشويد، زира فقط قوم کافر از رحمت خدا نامید می شوند.

۲) مثل: عَسَى الْبَارِقَةَ لَا تَخْلُفُ. (یضرب فی عدم قطع الرجاء)

ترجمه: اميد است که این ابرهای باران زا بیارد و خلف وعده نکند. (در نامیدی بسی اميد است).

۳) حدیث: مَنْ رَجَأَ شَيْئًا طَلَبَهُ وَ مَنْ خَافَ شَيْئًا هَرَبَ مِنْهُ. علی (ع)

ترجمه: هرکس به چیزی اميد داشته باشد آنرا می یابد و هر کس از چیزی بررسد از آن فرار می کند.

۴) شهر از عبدالرحمن الخطیب: مَا لَى سِوَى قَرْعَى لِبَابِكَ حِيلَةُ ... فَلِئِنْ رَدَدْتَ فَابَابِ أَقْرَعُ.

ترجمه: من به جز زدن در خانه‌ی تو چاره‌ای ندارم پس اگر مرا رد کنی کدام در را بکویم (تنها چاره و اميد من خانه‌ی توست)

۵) سخنی از ژوزف ادیسون: إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَنْجَحَ فِي حَيَاةِكَ فَاجْعُلِ الْمُتَابِرَةَ صَدِيقَكَ الْحَمِيمَ وَ التَّجْرِيَةَ مُسْتَشَارَكَ الْحَكِيمَ وَ الْحَذَرَ أَخَاهَاكَ الْأَكْبَرَ وَ الرَّجَاءَ عَبْرَقِيَّكَ الْحَارِسَةَ.

ترجمه: اگر می خواهی که در زندگی ات موفق شوی پس صبر و پایداری را دوست صمیمی خود قرار بده و تجربه را (به عنوان) مشاور داناییت قرار بده و هوشیاری (دوراندیشی، احتیاط) را به عنوان برادر بزرگ‌تر خود قرار بده (انتخاب کن) و امیدواری را به عنوان عقل و نبوغ حافظ خود، قرار بده (برگزین).

۲- عَيْنِ الْكَلِمَةِ الْمُنَاسِبَةِ لِلتَّوْضِيحِ.

۱) يَسْتَعْمِلُ رُكَابُ الطَّائِرَاتِ وَ السَّيَارَاتِ لِسَلَامِتِهِمْ. حِزَامُ الْأَمَانِ □ الْمُتَرْمِي □ الْجَوْز □

۲) مَنْ يَرْسُمُ بِالْقَلْمَنِ أَشْكَالًا، أَوْ صُورًا، أَوْ خُطُوطًا. الرَّسَمُ □ الرَّسَامُ □ الرُّسُومُ □

۳) حَالَةٌ مَرَضِيَّةٌ تَرَفَّعُ فِيهَا حَرَارَةُ الْجِسْمِ. الْحَرْبَثُ □ الْحَفْلَةُ □ الْحُمَى □

۴) مَنْ يَشْتَغِلُ فِي مِهْنَةٍ أَوْ صِنَاعَةٍ. الْعَامِلُ □ الْمَعْفُلُ □ الْعَمِيلُ □

۵) الْيَدَانِ وَ الْقَدَمَانِ وَ الرَّأْسِ. الْأَعْجَبُ □ الْأَطْرَافُ □ الْجِدْعُ □

» ياسخ «

- ٣- عَيْنَ اسْمَ الْفَعَالِ النَّاقِصَةِ وَخَبَرِهَا.
- ١) أَلَا، لَيْسَ الظُّلْمُ بِاقياً.
  - ٢) يُصْبِحُ الْجَوْ حَارَّاً عَدَّاً.
  - ٣) كَانَ الْجُنُودُ وَاقِفِينَ لِلحراسةِ.
  - ٤) صَارَ الطَّالِبُ عَالِمًا بَعْدَ تَخْرُجِهِ مِنَ الجامِعَةِ.

»پاسخ«

- ١) أَلَا، لَيْسَ الظُّلْمُ بِاقياً.
ترجمه: آگاه باشید، ظلم و ستم ماندگار نیست.
لیس: فعل ناقص / الظُّلْمُ: اسم فعل ناقص (لیس) / باقیا: خبر فعل ناقص (لیس)
- ٢) يُصْبِحُ الْجَوْ حَارَّاً عَدَّاً.
ترجمه: فردا هوا گرم می شود.
أُصْبِحَ: فعل ناقص / الْجَوْ: اسم فعل ناقص (أُصْبِحَ) / حارَّاً: خبر فعل ناقص (أُصْبِحَ)
- ٣) كَانَ الْجُنُودُ وَاقِفِينَ لِلحراسةِ.
ترجمه: سربازان برای نگهبانی ایستاده بودند.
كان: فعل ناقص / الْجُنُودُ: اسم فعل ناقص (كان) / واقِفِينَ: خبر فعل ناقص (كان)
- ٤) صَارَ الطَّالِبُ عَالِمًا بَعْدَ تَخْرُجِهِ مِنَ الجامِعَةِ.
ترجمه: دانشجو بعد از دانش آموختگی اش از دانشگاه، دانا گردید.
صار: فعل ناقص / الطَّالِبُ: اسم فعل ناقص (صار) / عالِمًا: خبر فعل ناقص (صار)

٤- تَرْجِمَ الْجُمَلَ التَّالِيةَ.

- ١) سَأَكْتُبُ ذِكْرِيَاتِ السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.
- ٢) كَانَ زُمَلَائِي يَكْتُبُونَ رسائلَ.

»پاسخ«

- ١) سَأَكْتُبُ ذِكْرِيَاتِ السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.
ترجمه: خاطرات گردش علمی را خواهم نوشت.
- ٢) كَانَ زُمَلَائِي يَكْتُبُونَ رسائلَ.
ترجمه: همکلاسی هایم نامه هایی می نوشتند.

٥- ترجم الجمل التالية.

- ١) أريد أن أكتب ترجمة النص مستعيناً بالمعجم.
- ٢) نصح الأستاذ طلابه ليكتبوا بخط واضح.
- ٣) لكن أكتب شيئاً على الآثار التاريخية.

» پاسخ «

١) أريد أن أكتب ترجمة النص مستعيناً بالمعجم.

ترجمه: می خواهم که با کمک لغت نامه ترجمه‌ی متن را بنویسم.

٢) نصح الأستاذ طلابه ليكتبوا بخط واضح.

ترجمه: استاد دانشجویانش را نصیح کرد تا با خطی آشکار بنویسند.

٣) لكن أكتب شيئاً على الآثار التاريخية.

ترجمه: بر روی آثار تاریخی چیزی نخواهم نوشت.

٦- ترجم الآیة و الأحادیث، ثم عین المطلوب منك.

١) أعظم البلاء اقطاع الرجاء. الإمام علي (ع) (المبتدأ و الخبر)

٢) من توكّل على الله ذلت له الصعاب. الإمام علي (ع) (نوع الفعل و صيغته)

» پاسخ «

١) أعظم البلاء اقطاع الرجاء. الإمام علي (ع) (المبتدأ و الخبر)

ترجمه: بزرگترین بلا، قطع شدن اميد و آرزوست.

أعظم: المبتدأ / اقطاع: الخبر

٢) من توكّل على الله ذلت له الصعاب. الإمام علي (ع) (نوع الفعل و صيغته)

ترجمه: هرگز به خدا توکل کند سختی‌ها برایش خوار (آسان) می‌شوند.

توكّل: فعل ماضی، سوم شخص مفرد (مفرد مذکر غائب)

ذلت: فعل ماضی، سوم شخص مفرد (مفرد مومن غائب)

۷- ترجمِ الْأَيْةَ وَ الْأَحَادِيثُ، ثُمَّ عَيْنُ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ.

۱) (وَ لَا تَنَأِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَنَأِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ) یوسف: ۸۷ (الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ)

۲) لَيْسَ الْحَلِيمُ مِنْ عَجَزَ فَهَجَمَ، وَ إِذَا قَدِرَ اتَّقَمَ، إِنَّمَا الْحَلِيمُ مِنْ إِذَا قَدِرَ عَفَا، وَ كَانَ الْحَلِيمُ غَالِبًا عَلَىٰ كُلِّ أَهْرِهِ. إِلَامَ عَلِيٌّ (ع) (اسْمُ الْفِعْلِ النَّاقِصُ وَ خَبَرُهُ)

۳) مِنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ، فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ. إِلَامَ الْكَاظِمِ (ع) (اسْمُ التَّفَضِيلِ)

»پاسخ«

۱) (وَ لَا تَنَأِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَنَأِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ) یوسف: ۸۷ (الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ)

ترجمه: و از رحمت خدا نامید نشويد، زира فقط قوم کافر از رحمت خدا نامید می شوند.
الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ: مِنْ رَوْح

۲) لَيْسَ الْحَلِيمُ مِنْ عَجَزَ فَهَجَمَ، وَ إِذَا قَدِرَ اتَّقَمَ، إِنَّمَا الْحَلِيمُ مِنْ إِذَا قَدِرَ عَفَا، وَ كَانَ الْحَلِيمُ غَالِبًا عَلَىٰ كُلِّ أَهْرِهِ. إِلَامَ عَلِيٌّ (ع) (اسْمُ الْفِعْلِ النَّاقِصُ وَ خَبَرُهُ)

ترجمه: بر دبار کسی نیست که ناتوان شود پس هجوم آورد و هرگاه توانمند شود انتقال بگیرد. تنها بر دبار کسی است که هرگاه توانمند شود ببخشد (در گذرد) و بر دباری بر هر کارش غالب باشد.

لَيْسَ: فعل ناقص / الْحَكِيمُ: اسم فعل ناقص (لَيْسَ) / مِنْ: خبر فعل ناقص (لَيْسَ)

كَانَ: فعل ناقص / الْحَلِيمُ: اسم فعل ناقص (كَانَ) / غالِبًا: خبر فعل ناقص (كَانَ)

۳) مِنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ، فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ. إِلَامَ الْكَاظِمِ (ع) (اسْمُ التَّفَضِيلِ)

ترجمه: هر کس بخواهد قوی ترین مردم باشد باید به خدا توکل کند.

إِسْمَ التَّفَضِيلِ: أَقْوَى

۸- عَيْنُ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةَ وَ عَيْنَ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقْيَقَةِ. (✓ ×)

۱) ارتفاع حرارة الجسم من علام المرض:

۲) شم القطب أقوى من شم الكلب:

»پاسخ«

۱) ارتفاع حرارة الجسم من علام المرض: صحيح

ترجمه: بالا رفتن حرارت یا گرمای بدن از نشانه های بیماری است.

۲) شم القطب أقوى من شم الكلب: غلط

ترجمه: حس بویایی گریه قوی تر از حس بویایی سگ است.

٩- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةَ وَعَيْرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ. (✓ ✗)

١) الْطَّبَاشِيرُ مَادَّةٌ بِيَضَاءٍ أَوْ مُلَوَّنَةٌ يُكْتَبُ بِهَا عَلَى السَّبَّوْرَةِ وَمِثْلُهَا:

٢) الْأَبَكُمُ مَنْ لَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَتَكَلَّمُ، وَمُؤْتَهُ «بِكُمَاء»:

٣) الْأَصْمُ مَنْ لَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَرَى، وَمُؤْتَهُ «صَمَاء»:

«پاسخ»

١) الْطَّبَاشِيرُ مَادَّةٌ بِيَضَاءٍ أَوْ مُلَوَّنَةٌ يُكْتَبُ بِهَا عَلَى السَّبَّوْرَةِ وَمِثْلُهَا: صحيح

ترجمه: گچ، ماده‌اي سفيد يا رنگی است که با آن روی تخته سیاه و مانند آن نوشته می‌شود.

٢) الْأَبَكُمُ مَنْ لَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَتَكَلَّمُ، وَمُؤْتَهُ «بِكُمَاء»: صحيح

ترجمه: لال، کسی است که نمی‌تواند صحبت کند و مؤنث آن بکماء است.

٣) الْأَصْمُ مَنْ لَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَرَى، وَمُؤْتَهُ «صَمَاء»: غلط

ترجمه: کر، کسی است که نمی‌تواند ببیند و موئث آن صماء است.

٤- عَيْنِ اسْمِ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ وَخَبَرَهَا.

١) لَيْسَ الْكَاذِبُ مُحْتَرِمًا عِنْدَ النَّاسِ.

٢) أَلَيْسَ الصَّبَرُ مِفْتَاحَ الْفَرَجِ؟

«پاسخ»

١) لَيْسَ الْكَاذِبُ مُحْتَرِمًا عِنْدَ النَّاسِ.

ترجمه: شخص دروغگو نزد مردم محترم نیست.

لَيْسَ: فعل ناقص / الْكَاذِبُ: اسم فعل ناقص (لَيْسَ) / مُحْتَرِمًا: خبر فعل ناقص (لَيْسَ)

٢) أَلَيْسَ الصَّبَرُ مِفْتَاحَ الْفَرَجِ؟

ترجمه: آیا صبر کلید گشايش نیست؟

لَيْسَ: فعل ناقص / الصَّبَرُ: اسم فعل ناقص (لَيْسَ) / مِفْتَاحَ: خبر فعل ناقص (لَيْسَ)

۱۱- عَيْنِ اسْمِ الْفَعَالِ النَّاقِصَةِ وَخَبَرِهَا.

۱) كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) أُسْنَةً حَسَنَةً لِلْعَالَمِينَ.

۲) صَارَ كُلُّ مَكَانٍ مَمْلُوءٍ بِالْأَزْهَارِ الْجَمِيلَةِ.

۳) أَصْبَحَ الشَّاتِيمَ نَادِيًّا مِنْ عَمَلِهِ الْقَبِيْحِ.

» پاسخ «

۱) كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) أُسْنَةً حَسَنَةً لِلْعَالَمِينَ.

ترجمه: فرستادهی خدا الگویی نیکو برای جهانیان بود (است).

کَانَ: فعل ناقص / رَسُولٌ: اسم فعل ناقص (کان) / أُسْنَةً: خبر فعل ناقص (کان)

۲) صَارَ كُلُّ مَكَانٍ مَمْلُوءٍ بِالْأَزْهَارِ الْجَمِيلَةِ.

ترجمه: هر مکانی (همه جا) پر از شکوفه‌های زیبا شد.

صار: فعل ناقص / كُلُّ: اسم فعل ناقص (صار) / مَمْلُوءٍ: خبر فعل ناقص (صار)

۳) أَصْبَحَ الشَّاتِيمَ نَادِيًّا مِنْ عَمَلِهِ الْقَبِيْحِ.

ترجمه: دشنام‌دهنده از کار زشتش پیشیمان شد (گردید)

أَصْبَحَ: فعل ناقص / الشَّاتِيمَ: اسم فعل ناقص (أَصْبَحَ) / نَادِيًّا: خبر فعل ناقص (أَصْبَحَ)

۱۲- أَجِبْ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ تَصْنُّعَ الدَّرْسِ.

۱) كَمْ كِتَابًا أَلْفَتْ «هِيلِينْ كِيلِر»؟

۲) ما اسْمُ كِتابٍ كَرِيسْتِيِّ بِراون؟

» پاسخ «

۱) كَمْ كِتابًا أَلْفَتْ «هِيلِينْ كِيلِر»؟

ترجمه: هلن کلر چند کتاب تألیف کرد؟

پاسخ: أَلْفَتْ «هِيلِينْ كِيلِر» ثَمَانِيَةً عَشَرَ كِتابًا: هلن کلر ۱۸ کتاب تألیف کرد.

۲) ما اسْمُ كِتابٍ كَرِيسْتِيِّ بِراون؟

ترجمه: اسم کتاب کریستی براون چیست؟

پاسخ: قَدَمِيَ الْيَسِيرِي: پای چشم.

١٣- أجب عن الأسئلة التالية حسب نصّ الدّرس.

- ١) كم سنة كان عمر آدر يزدي عندما كان عاملاً بسيطاً؟
- ٢) أي مشكلة قادرة على هزيمة المتوغل على الله؟
- ٣) متى أصبحت هيلين كيلر مغروفة في العالم؟

«پاسخ»

١) كم سنة كان عمر آدر يزدي عندما كان عاملاً بسيطاً؟
٩٩

٢) أي مشكلة قادرة على هزيمة المتوغل على الله؟

ترجمه: كدام مشكل قادر به شکست توکل بر خدا هست؟

پاسخ: لا مشكلة قادرة على هزيمة المتوغل على الله: هیچ مشکلی قادر به شکست دادن توکل کنندهی بر خدا نیست.

٣) متى أصبحت هيلين كيلر مغروفة في العالم؟
٩٩

۱۴- عَيْنَ التَّرْجِمَةِ الصَّحِيحةِ، وَعَيْنَ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ.

۱) (قالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ) هود: ۴۷

گفت: پروردگار، من به تو ..... □

الف) ... پناه بردم که از تو چیزی بپرسم که به آن علم ندارم. □

ب) ... پناه می‌برم که از تو چیزی بخواهم که به آن دانشی ندارم. □

الإِسْمُ التَّكِرَةُ، وَالْفِعْلُ النَّاقِصُ:

۲) (... وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا) النَّسَاءُ: ۳۲

الف) و از خدا بخشش او را بخواهید؛ زیرا خدا به هر چیزی دانست. □

ب) و از فضل خدا سؤال کردند، قطعاً خدا به همه چیزها آگاه بود. □

الإِسْمُ التَّكِرَةُ، وَالْفِعْلُ النَّاقِصُ:

۳) (... يَوْمَ يَنْتَرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثُرَابًا) الْبَيْتُ: ۴۰

روزی که .....

الف) ... آدمی آن‌چه را با دستانش پیش فرستاده است می‌نگرد و کافر می‌گوید: کاش من خاک بودم. □

ب) ... مرد آن‌چه را با دستش تقدیم کرده است می‌نگرد و کافر می‌گوید: من همانند خاک شدم. □

الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ، وَالْفِعْلُ النَّاقِصُ:

۴) كَانَ الْأَطْفَالُ يَلْعَبُونَ بِالْكُرْبَةِ عَلَى الشَّاطِئِ وَبَعْدَ الْلَّعِيبِ صَارُوا تَشَيْطِينَ.

الف) کودکان در کنار ساحل با توب بازی می‌کردند و پس از بازی پرشاط، خوشحال هستند. □

ب) بچه‌ها در کنار ساحل توب بازی می‌کردند و بعد از بازی پرشاط، خوشحال هستند. □

الْمَجْرُورِ بِحَرْفِ الْجَرَّ، وَالْمُضَافِ إِلَيْهِ:

۵) كُنْتُ سَاكِنًا وَمَا قُلْتُ كَلِمَةً، لِأَنِّي كُنْتُ لَا أَعْرِفُ شَيْئًا عَنِ الْمَوْضَعِ.

الف) ساکت شدم و کلمه‌ای نمی‌گوییم؛ برای این‌که چیزی از موضوع نمی‌دانم. □

ب) ساکت بودم و کلمه‌ای نگفتم؛ زیرا چیزی درباره‌ی موضوع نمی‌دانستم. □

الْمَفْعُولُ، وَالْجَارُ وَالْمَجْرُورُ:

«پاسخ»

۱) گزینه ب پاسخ صحیح است.

الإِسْمُ التَّكِرَةُ: عِلْمٌ / الْفِعْلُ النَّاقِصُ: لَيْسَ

۲) گزینه الف پاسخ صحیح است.

الإِسْمُ التَّكِرَةُ: كُلٌّ، شَيْءٌ، عَلِيمًا / الْفِعْلُ النَّاقِصُ: كَانَ

۳) گزینه الف پاسخ صحیح است.

الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ: يَنْتَرُ، يَقُولُ / الْفِعْلُ النَّاقِصُ: كُنْتُ

۴) گزینه الف پاسخ صحیح است.

الْمَجْرُورِ بِحَرْفِ الْجَرَّ: الْكُرْبَةُ، الشَّاطِئُ / الْمُضَافِ إِلَيْهِ: الْلَّعِيبِ

۵) گزینه ب پاسخ صحیح است.

الْمَفْعُولُ: كَلِمَةً، شَيْئًا / الْجَارُ وَالْمَجْرُورُ: عَنِ الْمَوْضَعِ

١٥- ترجم الجمل التالية.

- (٢) سأكتب لك الإجابة.
- (٤) قد كتب على اللوح.

- (١) أكتب بخط واضح.
- (٣) لن أكتب جملة.
- (٥)أخذت كتاباً رائعاً.

«ياسخ»

(١) أكتب بخط واضح.

ترجمه: با خطی واضح بنویس.

(٢) سأكتب لك الإجابة.

ترجمه: جواب را برایت خواهم نوشت.

(٣) لن أكتب جملة.

ترجمه: جمله‌ای نخواهم نوشت.

(٤) قد كتب على اللوح.

ترجمه: روی تخته نوشته شده است.

(٥) أخذت كتاباً رائعاً.

ترجمه: کتابی را گرفتم که آنرا دیده بودم (دیدم).

١٦- ترجم الجمل التالية.

- (٢) كانوا يكتبون رسائل.
- (٤) من يكتب ينجح.
- (٦) كُنْتُ أَكْتُب إجاباتي.

(١) لا تكتب على الشجر.

(٣) لم يكتب فيه شيئاً.

(٥) يكتب مثل على الجدار.

«ياسخ»

(١) لا تكتب على الشجر.

ترجمه: روی درخت ننویس.

(٢) كانوا يكتبون رسائل.

ترجمه: نامه‌هایی می‌نوشتند.

(٣) لم يكتب فيه شيئاً.

ترجمه: در آن چیزی ننوشت. (ننوشته است)

(٤) من يكتب ينجح.

ترجمه: هر کس بنویسد، موفق می‌شود.

(٥) يكتب مثل على الجدار.

ترجمه: ضرب المثلی روی دیوار نوشته می‌شود.

(٦) كُنْتُ أَكْتُب إجاباتي.

ترجمه: جواب‌هایم را می‌نوشتم.

١٧- اخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمْ هَذِهِ الْآيَاتِ.

- ١) (لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلسَّائِلِينَ) يُوسُف: ٧
- ٢) (وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا) آل عمران: ٣٠

»پاسخ«

١) (لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلسَّائِلِينَ) يُوسُف: ٧

ترجمه: قطعاً در (داستان) یوسف و برادرانش نشانه‌هایی برای پرسشگران بوده است.

- ٢) (وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا) آل عمران: ٣٠
- ترجمه: و نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آن‌گاه که دشمنان (یک‌دیگر) بودید، پس او میان دلهايان انس و الفت انداخت، تا به لطف و نعمت او برادران هم شدید.

١٨- اخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمْ هَذِهِ الْآيَاتِ.

- ١) (وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الرَّكَأَةِ) مریم: ٥٥
- ٢) (وَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا) الأُسْرَاءُ: ٣٤
- ٣) (... يَقُولُونَ بِالْأَسْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ) الْفَتْحُ: ١١

»پاسخ«

١) (وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الرَّكَأَةِ) مریم: ٥٥

ترجمه: خانواده خود را به نماز و زکات امر می‌کرد (فرمان می‌داد).

٢) (وَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا) الأُسْرَاءُ: ٣٤

ترجمه: به عهد و پیمان وفا کنید قطعاً از عهد و پیمان سوال می‌شود.

٣) (... يَقُولُونَ بِالْأَسْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ) الْفَتْحُ: ١١

ترجمه: آن‌چه (چیزی) را که در دلهايان نیست با زبانهايان می‌گویند.

١٩- اِمَلَّ الفَرَاغَ:

كتم ..... أمة أخرجت للناس (خير - خيرا - خير)

»پاسخ«

٠٢٥ - خبر «کان» و منصوب

كان النهار قد مضى.

٢٠- صَحَّ الخطأ في العبارة التالية:

»پاسخ«

النهار (اسم کان و مرفوع)

۲۱- اعرب ما اُشير اليه بخط . (تذکر: در صورتی که زیر یک عبارت خط کشیده شده نقش مجموع آن را بنویسید.)
و من تکن العلیاء همه نفسیه
فکن الذي يلقاه فيها محبٌّ

» پاسخ «

العلیاء - اسم تکن. همه - خبر تکن. محبٌّ - خبر.

۲۲- إِمَلَا الفراغ:
لو إِنْجَدَ الْمُسْلِمُونَ لَاصْبَحُوا ..... الدُّنْيَا. (سادَة، سادَة، السَّادَة)

» پاسخ «

سادَة (خبر فعل ناقصه و منصوب است و چون مضاف است، نباید «ال» یا «تنوین» بگیرد). (۰/۲۵)

۲۳- علت رفع و نصب «الشجاع» و «فخور» در عنوان متن چیست؟

» پاسخ «

«الشجاع» اسم یکون و «فخورآ» خبر یکون است.

۲۴- چرا عبارت «كَانَ الدُّبُّ قد وَضَعَ» به شکل ماضی بعيد ترجمه شده است؟

» پاسخ «

هرگاه «كان» همراه فعل ماضی بکار رود، با هم به شکل ماضی بعيد ترجمه می شوند. که گاهی «قد» آورده می شود و گاهی خیر.

۲۵- آیا «فخورآ و وحیدآ» در «لايكون الشجاع فخورآ» و «أصبحت وحيدآ» مفعول به است؟

» پاسخ «

خیر - «فخورآ» خبر «لايكون» و «وحیدآ» خبر «أصبحت» می باشد.

۲۶- چرا «يفخر» به صورت ماضی استمراری ترجمه شده است؟

» پاسخ «

زیرا هرگاه «كان» همراه فعل مضارع آورده شود، به شکل ماضی استمراری ترجمه می شود.

به متن زیر توجه کنید و به ۵ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«لایكون الشجاع فخوراً!»

کانتِ العابَةُ جميلةً. وَ كَانَ مَوْقِعُهَا فِي ضَواحِي الْمَدِينَةِ. عَزَمَ صَدِيقَانِ أَنْ يَدْهِبَا إِلَيْهَا لِلصَّيْدِ. كَانَ أَحَدُهُمَا يَفْخُرُ بِنَفْسِهِ كَثِيرًا. فَقَالَ لِصَاحِبِهِ: لَا تَضْطُرِبِ! قَالُوا حَوْشٌ لَا تَقْتَرِبِ مِنَاهُ حَيْنَ أَكُونُ مَعَكَ...! حَيْنَذِ سُمْعَ صَوْتُ دُبٍّ. فَخَافَ وَ تَرَكَ صَاحِبَهُ وَ أَسْتَرَعَ نَحْوَ شَجَرَةِ وَ تَسْلَقَهَا. أَمَا الثَّانِي لَمَّا شَاهَدَ الدُّبَّ عَلَى مُقْرَبَتِهِ مِنْهُ قَالَ فِي نَفْسِهِ: أَصْبَحْتُ الْآنَ وَحِيدًا... وَ لَيْسَ لِلْفَرَارِ مَجَالٌ مَادَامُ الدُّبُّ هُنَا! فَتَظَاهَرَ بِالْمَوْتِ. إِفْتَرَبَ مِنْهُ الدُّبُّ وَ وَضَعَ أَنَفَهُ قُرْبَ رَأْسِهِ وَ شَمَّهُ... ثُمَّ تَرَكَهُ وَ ذَهَبَ. عَنْدَئِذِ نَزَلَ صَدِيقُهُ مِنَ الشَّجَرَةِ وَ سَأَلَهُ بِخَجْلٍ: لَمَّا كَانَ الدُّبُّ قَدْ وَضَعَ فِيمَهُ قَرْبَ أُذْنِكَ؛ فَمَاذَا قَالَ لَكَ؟! فَأَجَابَ:

قال لي: لا تعاشر من يفخر بنفسه! فليست الشجاعة بالآقوال بل بالأعمال!

شجاع، فخر فروش نمی باشد!

جنگل زیبا بود. مکان آن در حومه‌ی شهر بود. دو دوست تصمیم گرفتند برای شکار به آنجا بروند، یکی از آن دو خیلی به خود فخر و مبارفات می‌کرد، پس به دوستش گفت: نگران می‌باش! موقعی که من با تو هستم حیوانات وحشی به ما نزدیک نمی‌شوند...! در این موقع صدای خرسی شنیده شد. او ترسید و دوست خود را رها کرد و به طرف درختی شتافت و از آن بالا رفت. اما دومی هنگامی که خرس را در نزدیکی خود مشاهده کرد با خود گفت: الان تنها شدم... و تا وقتی خرس اینجا است مجالی برای گریختن نیست، پس تظاهر به مردن کرد. خرس به او نزدیک شد و بینی خود را نزدیک سر او قرار داد و آن را بویید... سپس او را رها کرد و رفت. در این موقع دوستش از درخت پایین آمد و با خجلت و شرم از او پرسید: وقتی که خرس دهان خود را نزدیک گوش تو قرار داده بود، به تو چه گفت؟!

جواب داد: به من گفت با کسی که به خود مبارفات می‌کند معاشرت مکن! چه؛ شجاعت به گفتار نیست! بلکه به کردار است!

۲۷- آیا «الغابة» در آغاز متن و «الشجاعة» در سطر آخر نقش «فاعل» را دارند؟

پاسخ

خیر - زیرا دو فعل «کانت» و «لیست» فاعل نیاز ندارند.

۲۸- الرَّجُلُ الَّذِي يَلْقَاكَ مَبِتَسِمًا لَيْسَ ..... النَّفْسِ . (صَغِيرٌ - صَغِيرٌ - صَغِيرٌ)

پاسخ

صَغِيرٌ (۰/۲۵) (خبر کیس و منصوب)

۲۹- أَكْمَلَ الفَرَاغَ مَا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ: ..... الْعَالَمُ وَ الْجَاهِلُ سَوَاءً. (أَنَّ - لَيْسَ - أَنَّما)

پاسخ

لَيْسَ (۰/۲۵) با توجه به معنی جمله باید از لیس استفاده شود. (دانان و نادان یکسان نیستند)

۳۰- أَكْمَلَ الفَرَاغَ: ..... الْعَالَمُ وَ الْجَاهِلُ سَوَاءً (أَنَّما - لَيْسَ - أَنَّ)

پاسخ

لَيْسَ (۰/۲۵) (با توجه به معنی جمله و مرفوع بودن «العالُم»)

۳۱- أعرب ما اشير اليه بخطٌ:
و انجينا الذين امنوا و كانوا يتّقدون.

»پاسخ«

نا: فاعل و محلٌ مرفوع
الذين: مفعول و محلٌ منصوب
يتّقدون: خبر كأنَّ و محلٌ منصوب

۳۲- اكمل الفراغات بالكلمات المناسبة:
لا تُكُنْ ..... فتكوئ عاقبتك النّدامة (متكاسلٌ - متکاسل - متکاسل)

»پاسخ«

«متکاسلٌ» صحيح است. خبر كأنَّ و منصوب است.

۳۳- اكمل الفراغات بالكلمات المناسبة:
كان ..... الحرب قد أثبتوه بأنّهم لا يخضعون للذلّ (مقاتلينَ - مقاتلونَ - مقاتلٍ - مقاتلو)

»پاسخ«

«مقاتلو» صحيح است. اسم كان و مرفوع به «واو» است. دقت كنيد كه اسمى جمع مذكر سالم و منى هنگام مضاف واقع شدن نونشان حذف می شود.

۳۴- اكمل الفراغات بالكلمات المناسبة:
..... التلميذات يكتبن واجبهنَ (كُنَّ - كانَ - كائِنُ)

»پاسخ«

«كائِنُ» صحيح است. چون فعل غایب است و در ابتدای جمله آمده است و با توجه به مونث بودن «الللميذات» مفرد مونث آمده است.

۳۵- اكمل الفراغات بالكلمات المناسبة:

هرگاه «كانَ» برای ساختن «ماضی استمراری» بکار رود «خبر فعل ناقصه» از نوع «.....». خواهد بود. مانند .....

»پاسخ«

«فعلیه» - كانَ علىً يذهبُ: على می رفت.

٣٦- اكمل الفراغات بالكلمات المناسبة:

هـلـكـ مـنـ لـيـسـ لـهـ ..... يـُـرـشـدـهـ (ـحـكـيـمـ -ـ حـكـيـمـ -ـ حـكـيـمـ)

«پاسخ»

«ـحـكـيـمـ» صـحـيـحـ اـسـتـ. اـسـمـ مـوـخـرـ لـيـسـ وـ مـرـفـوعـ اـسـتـ

٣٧- اكمل الفراغات بالكلمات المناسبة:

..... الشعوب المستضعفـةـ مـظـلـومـةـ (ـكـانـ -ـ كـانـتـ -ـ كـانـواـ)

«پاسخ»

«ـكـانـتـ» صـحـيـحـ اـسـتـ. باـ تـوـجـهـ بـهـ جـمـعـ غـيـرـ عـاقـلـ بـوـدـنـ «ـالـشـعـوبـ» فـعـلـ مـفـرـدـ مـوـنـثـ بـهـ كـارـ مـىـ رـوـدـ.

٣٨- اـحـذـفـ الـافـعـالـ النـاقـصـةـ مـنـ الـجـمـلـ التـالـيـةـ.

اـصـبـحـ الـمـوـمـنـوـ مـنـتـصـرـيـنـ.

«پاسخ»

الـمـوـمـنـوـ مـنـتـصـرـوـنـ.

٣٩- اـحـذـفـ الـافـعـالـ النـاقـصـةـ مـنـ الـجـمـلـ التـالـيـةـ.

كـانـ اللـهـ بـمـاـ يـعـمـلـوـنـ مـحـيـطـاـ.

«پاسخ»

الـلـهـ بـمـاـ يـعـمـلـوـنـ مـحـيـطـ.

٤٠- اـحـذـفـ الـافـعـالـ النـاقـصـةـ مـنـ الـجـمـلـةـ التـالـيـةـ.

كـُـنـتـمـ خـيـرـ اـمـةـ أـخـرـجـتـ لـلـنـاسـ.

«پاسخ»

انـتـمـ خـيـرـ اـمـةـ أـخـرـجـتـ لـلـنـاسـ.

٤١- أدخل «كان» على الجملة التالية و غير ما يلزم:
انت متكلسين في عملكم.

«ياسخ»

كتّم	<u>متكلسين</u> في عملكم.
اسم كان	خبر كان و
و محلّا	منصوب به «ير»
مرفوع	

٤٢- أدخل «كان» على الجملة التالية و غير ما يلزم:
هم اشد منكم قوة.

«ياسخ»

كانوا	<u>أشد</u> منكم قوة.
اسم كان	خبر كان
و محلّا	و منصوب
مرفوع	

٤٣- صحيحة الخطاء في العبارة التالية:
ليس الراحة الا بعد التعب.

«ياسخ»

ليس ← كيسيت - با توجه به مونث بودن الراحة باید فعل مونث باشد.
الراحة ← الراحة - اسم ليس است و مرفع.

٤٤- صحيحة الخطاء في العبارة التالية:
اصبح الامام الخميني (ره) قدوة لجميع المستضعفين.

«ياسخ»

قدوة ← قدوة - خبر اصبح و منصوب
جميع ← جميع - مجرور به حرف جرّ

٤٥- صَحَّ الخطأ في العبارة التالية:
و كذلك جعلناكم أمةً وسطٌ لتكونون شهادة على الناس.

»ياسخ«

أمةً ← مفعول به دوم و منصوب
وسطٌ ← صفت و منصوب
لتكونون ← مضارع منصوب به حذف نون

٤٦- صَحَّ الخطأ في العبارة التالية:
أصبح الوضاع مناسبة لانتصار المظلومون في العالم.

»ياسخ«

أصبح ← أصبحت - با توجه به جمع غير عاقل بودن «الوضاع» فعل باید مفرد مونث به كار رود.
الوضاع ← الوضاع - اسم اصبح و مرفوع
مناسبة ← مناسبة - خبر اصبح و منصوب
المظلومون ← المظلومين - مضافقاً له و مجرور به «ي»

٤٧- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر في الجملة التالية.
كان الله بكل شيء محيطاً.

»ياسخ«

اسم كان: الله - مرفوع
خبر كان: محيطاً - منصوب
نوع خبر: مفرد

٤٨- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر في الجملة التالية.
كان المسلمين اكتسبوا مكانة علمية رفيعة في القرون الأولى.

»ياسخ«

اسم كان: المسلمين - مرفوع به واو
خبر كان: اكتسبوا - محل منصوب
نوع خبر: جمله فعلية

٤٩- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر فى الجملة التالية.
لقد كان لكم فى رسول الله اسوة حسنة.

«پاسخ»

اسم كان: اسوة - مرفوع(اسم موصى)
خبر كان: لكم - محلاً منصوب(خبر مقدم)
نوع خبر: شبه جمله

٥٠- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر فى الجملة التالية.
اصبح المؤمنون بعيدين عن المنكر.

«پاسخ»

اسم أصبح: المؤمنون - مرفوع به واو
خبر أصبح: بعيدين - منصوب به «ي»
نوع خبر: مفرد

٥١- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر فى الجملة التالية.
تكون المؤمنات صابراتٍ عند البلاء.

«پاسخ»

اسم كان: المؤمنات - مرفوع
خبر كان: صابراتٍ - منصوب به كسره
نوع خبر: مفرد

٥٢- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر فى الجملة التالية.
أصبحوا أئمة لآخرين.

«پاسخ»

اسم أصبح: «واو»
خبر أصبح: أئمة - منصوب
نوع خبر: مفرد

٥٣- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر في الجملة التالية.
لا تكون فخوراً.

»پاسخ«

اسم كان: انت مستتر
خبر كان: فخوراً - منصوب
نوع خبر: مفرد

٥٤- عين اسم الافعال الناقصة و خبرها و نوع الخبر في الجملة التالية.
كانت التلميذات يطالعن دروسهن.

»پاسخ«

اسم كان: التلميذات - مرفوع
خبر كان: يطالعن - محلًا منصوب
نوع خبر: جمله فعلية

٥٥- للتعریف:
انسان شجاع فخرفروش بر دیگران نیست.

»پاسخ«

الشجاع لا يكون فخوراً.

٥٦- صحيحة الاخطاء في الترجمة:
انتخب المديير شاباً، كانت تجاربه قليلة.
مدیر جوانی انتخاب شد که تجربه هایش اندک بود.

»پاسخ«

مدیر، جوانی را انتخاب کرد که تجربه هایش اندک بود.

٥٧- عين الترجمة الصحيحة:

ليس الاعداء قادرین على أن یسلطوا علينا ما دمنا متّحدین.

- ١) دشمنان توانيي تسلط يافتن بر ما را ندارند حتّى اگر متّحد باشند عليه ما
٢) دشمنان توانيي ندارند بر ما تسلط پیدا کنند تا هنگامیکه ما متّحد باشیم

»پاسخ«

عبارت دوم صحيح است.

٥٨- عین الترجمة الصحيحة:

أصيَحْنَا متقدِّمين حينَ عمِلنا بالقرآن.

۱) وقتی به قرآن عمل کردیم پیشرفت کنندگان بودیم. ۲) وقتی به قرآن عمل کردیم پیشرفتہ شدیم. □

«پاسخ»

عبارت دوم صحیح است.

٥٩- صَحَّ الْأَخْطَاءُ فِي التَّرْجِمَةِ:

أمرَأْنَ يُكَتَبَ عَلَى جَدَارِ الْمَسْجِدِ: قَدْ أَسْتَسَنَ هَذَا الْمَكَانُ بِأَمْرٍ بَهْلَوِيٍّ.

دستور نوشته شدن بر دیوار مسجد را داد: این مکان به امر بھلول ایجاد می‌شود.

«پاسخ»

دستور داد بر دیوار مسجد نوشته شود: این مکان به امر بھلول ایجاد شده است.

٦٠- عین الترجمة الصحيحة:

الشَّهِيدُ يُرْزَقُ عِنْدَ رَبِّهِ.

۱) شهید نزد پروردگارش روزی می‌خورد □ ۲) شهید نزد پروردگار خود روزی داده می‌شود □

«پاسخ»

عبارت دوم درست است. «يُرْزَقُ» فعل مجھول است و به صورت «روزی داده می‌شود» ترجمه می‌شود.

٦١- ترجم العبارۃ التالیۃ بالفارسیۃ بعبارات مألوفۃ:

حينَ حُرِّكَ الْجَرْسُ أَسْرَعَ صَاحِبَ الْبَيْتِ نَحْوَ الْبَابِ

«پاسخ»

هنگامی که زنگ حرکت داده شد صاحب خانه بهسوی در شتافت.

٦٢- ترجم العبارۃ التالیۃ بالفارسیۃ بعبارات مألوفۃ:

إِيَّاهَا الْمَكَارُ! لَقَدْ أُثِيفَ مَالِي وَ حُرِّمَتِ مِنْ نَئِمَةً عَمَلِي وَ النَّاسُ يَتَحَدَّثُونَ عَنِّي

«پاسخ»

ای فریبکار! مالم تلف شده است و از نتیجه‌ی کارم محروم شدم و مردم درباره‌ی تو سخن می‌گویند.

٦٣- ترجم العبارۃ التالیۃ الى الفارسیۃ بعبارات مألوفۃ: «لَيْسَ مِنْ يَقْطُعُ طُرْقًا بِطَلاً / إِنَّمَا مِنْ يَتَّقَى اللَّهَ الْبَطَلُ».

«پاسخ»

کسی که راهزنی می‌کند قهرمان نیست / منحصراً کسی که تقوای الهی پیشه کند قهرمان است.

٦٤- انتخِب الترجمة الصحيحة: «حرکةُ الارض ليست مخفيةً على أحدٍ في عصرنا» (حرکت زمین در زمان ما بر کسی پنهان نیست - در زمان ما حرکت زمین را کسی مخفی نمی‌کند.)

«پاسخ»

ترجمه‌ی اول صحیح است.

٦٥- در جملات زیر «اسم کان» و «خبر کان» را مشخص کنید.

- ب- کانَ علماءُ الغربِ مستخرجيَ كتبِ المسلمين
د- لا تكنْ كاذباً

- الف- كانَ الابنُ صادقاً
ج- التلاميذُ يكونونَ ناجحينَ

«پاسخ»

- خبر کانَ: صادقاً - منصوب
خبر کانَ: مستخرجيَ - منصوب به «(ي)»
خبر کانَ: ناجحينَ - منصوب به «(ي)»
خبر کانَ: كاذباً - منصوب
- الف) اسم کانَ: الابنُ - مرفوع
ب) اسم کانَ: علماءُ - مرفوع
ج) اسم کانَ: «و» - محلًا مرفوع
د) اسم کانَ: انتَ مستتر

٦٦- کدام مورد درست است؟ علت رد هر گزینه را بیان کنید.

- د- يكونُ التلميذُ ناجحونَ

- ب- لستُمْ كاذبونَ

- ج- كانَ عندنا خيرٌ

«پاسخ»

- الف - نادرست است. «ليس التلميذُ مجدًا» صحیح است.
ب - نادرست است. «لستُمْ كاذبينَ» صحیح است.
ج - صحیح است.
د - «يكونُ التلميذُ ناجحٌ» - یا «يكونُ التلاميذُ ناجحينَ» صحیح هستند.

٦٧- جمله‌ی «انتَ تلميذٌ ناجحٌ» را با فعل ناقصه‌ی «كانَ» بازنویسی کنید.

«پاسخ»

«كنتَ تلميذاً ناجحاً»

٦٨- أذْكُر اعراب كلِمة «خير» في العبارة التالية:

«وَ لَوْ آمَنَ أهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ»

«پاسخ»

«خيرًا» خبر برای فعل ناقص «كانَ» می‌باشد.
معنی: «اگر اهل کتاب ایمان آورده بودند (می‌آورند)، یقیناً برایشان بهتر بود.»

٦٩- امثال الفراغ بما يناسبه من الكلمات:
 خوانٍ خوانٌ
 «إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ ..... أَثِيمًا»

با_سخ
خواناً

٧٠- صحيحة الاخطاء التالية مع ذكر السبب:

الشكل الصحيح

عدد الاخطاء

ليس العز أن يكثر ماؤك.

با_سخ

عدد الاخطاء: ١
 العز ← العز

٧١- صحيحة الاخطاء مع بيان السبب:
 ليس الاعداء قادرون على هزيمتنا.

با_سخ

الاعداء ← الاعداء: اسم ليس است و مرفوع.
 قادرون ← قادرين: خبر ليس است و منصوب به «ي»

٧٢- بانتخاب فعل ناقصه مناسب آيه زیر را كامل کنید:

صار ليس

آیا خدا داورترین همه داوران نیست؟!

با_سخ

«ليس»

٧٣- بانتخاب فعل ناقصه مناسب آيه زیر را كامل کنید:

لاتكن لاتكون

و طرفدار خیانتکاران مباش!

با_سخ

لاتكن

٧٤- با انتخاب فعل ناقصه مناسب آيه زیر را كامل کنيد:

لیسوا   أصيـحـوا

پس زلزله آنها را در بر گرفت تا آن که همه در خانه های خود از پای درآمدند.

پاسخ

أصـبـحـوا

٧٥- احذف الافعال الناقصه من الجمل التالية و غير ما يلزم تعديله:

أصـبـحـناـ أحـرـارـاـ بـعـدـ ثـورـتـناـ الـاسـلامـيـةـ.

پاسخ

نـحـنـ أحـرـارـ بـعـدـ ثـورـتـناـ الـاسـلامـيـةـ.

٧٦- احذف الافعال الناقصه من الجمل التالية و غير ما يلزم تعديله:

صـارـ الـأـغـنـيـاءـ يـسـاعـدـونـ الـفـقـراءـ.

پاسخ

الـأـغـنـيـاءـ يـسـاعـدـونـ الـفـقـراءـ.

٧٧- احذف الافعال الناقصه من الجمل التالية و غير ما يلزم تعديله:

صارـ الـبـوـصـيرـيـ مـعـرـوفـاـ بـقـصـيـدـتـهـ «ـالـبـرـدةـ»ـ.

پاسخ

الـبـوـصـيرـيـ مـعـرـوفـ بـقـصـيـدـتـهـ «ـالـبـرـدةـ»ـ

٧٨- أكتب إعراب الكلمات التي أشير إليها بخطين و التحليل الصّرفي للكلمات التي أشير إليها بخط واحد:

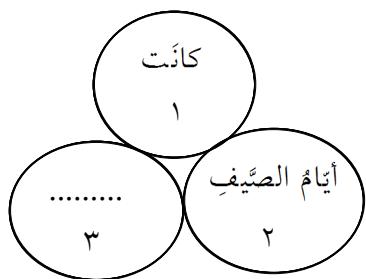
كان الطالب قد كتب آية كريمة على اللوح.

پاسخ

الطالب: اسم كان و مرفوع

اللوح: مجرور به حرف الجرّ

كتب: فعل ماضي، للغائب، مجرد ثلاثي، معلوم، متعدد، مبني على الفتح.

٧٩- أكمل الورود:

- ١- حاراً
- ٢- حرارةً
- ٣- حرارةً

»پاسخ«

«حرارةً» صحيح است.

٨٠- أكمل الورود:

- ١- المجاهدينَ
- ٢- المجاهدانَ
- ٣- المجاهدونَ

»پاسخ«

«المجاهدونَ» صحيح است.

٨١- انتخبِ الجواب الصحيح:

- الف) العذرُ ليست صفةً محمودةً.
ب) ليس العذرُ صفةً محمودةً.

»پاسخ«

«ب» صحيح است. در الف ليسَتْ باید به ليسَ تبدیل شود.

٨٢- انتخبِ الجواب الصحيح:

- الف) أصبحَت العصافيرُ تُغَرِّدُ.
ب) أصبحَت العصافيرُ تُغَرِّدُ.

»پاسخ«

«ب» صحيح است. در الف العصافير باید به العصافيرُ تبدیل شود. (اسم أصبح است و مرفوع)

۸۳- انتخیب الجواب الصحيح:

الف) کان التلمید یطالع تحت الشجرة.

ب) التلمید کان ٹطالع تحت الشجرة.

» پاسخ «

«الف» صحیح است. در گزینه‌ی «ب» باید تطالع به یطالع تبدیل شود.

۸۴- افرا النصَّ التالِيَ و ترجمَهُ إلى الفارسِيَّة ثُمَّ اعْرِبْ ما أشِيرُ إلَيْهِ بِخَطْهُ:

ذَلِكَ الْجَابِرَةُ

کان المنصور ذاتَ يوْمٍ يَتَحَدَّثُ مع الامام الصادق (ع) بِكُلِّ اجْلَالٍ و احْتِرَامٍ، فَحَطَّتْ دُبَابَةٌ عَلَى وَجْهِ الْمُنْصُورِ وَأَنْفِهِ، فَطَرَدَهَا، وَلَكِنَّهَا رَجَعَتْ مَرَّةً ثَانِيَّةً وَ ثَالِثَةً... حَتَّى ضَحِّرَ مِنْهَا فَقَالَ:

لَمْ يَخْلُقَ اللَّهُ الدُّبَابَ يَا أَبا عَبْدِ اللَّهِ؟

فَقَالَ الصَّادِقُ (ع): لَيَذَلِّلَ بِهِ أَنُوفَ الْجَابِرَةِ!

فَعَضَّبَ الْمُنْصُورُ بِشَدَّةٍ وَ تَغَيَّرَ لَوْنُهُ وَ لَكِنَّهُ سَكَّتَ وَ لَمْ يَتَكَلَّمْ بِشَيْءٍ!

» پاسخ «

خواری زورگویان

روزی منصور با تمام شکوه و احترام با امام صادق (ع) گفتگو می‌کرد. پس مگسی بر روی صورت منصور و بینی او نشست. پس او آن را دور کرد ولی آن برای بار دوم و سوم ... بازگشت تا اینکه او از آن مگس بیزار شد و گفت: ای ابا عبدالله چرا خدا مگس را خلق کرد؟ پس امام صادق (ع) فرمود: تا به وسیله‌ی آن بینی گردنکشان را خوار کند. سپس منصور بهشدت عصبانی شد و رنگش تغییر کرد ولی ساكت شد و چیزی نگفت.

المنصور ← اسم کان و مرفوع

يتَحَدَّثُ ← خبر کان و محلًا منصوب

ذَبَابَةُ ← فاعل و مرفوع «ها» در «طَرَدَهَا» ← مفعول و منصوب محلًا

الذَّبَاب ← مفعول و منصوب

المنصور ← فاعل و مرفوع.

۸۵- احذف الأفعال الناقصةَ مِنَ الْجُمَلِ التَّالِيَّةِ ثُمَّ اشِرِّ إلَى التَّغْيِيرِ الَّذِي حَصَّلَ فِي الْأَعْرَابِ وَ الْمَعْنَى: كانت الامةُ الاسلاميَّةُ مُتَّحِدةً.

» پاسخ «

الامةُ الاسلاميَّةُ مُتَّحِدةً.

الامةُ: مبتدأ و مرفوع / متَّحدةُ: خبر و مرفوع

امت اسلامی متَّحد است.